

2016-05-13

Ola Andersson

Till
Socialdepartementet
s. registrator@regeringskansliet.se
s.sf@regeringskansliet.se

Yttrande över utredningen:
Hälsoväxling för aktivare rehabilitering och omställning
på arbetsplatserna, Ds 2016:8, Dnr S2016/02521/SF

Ärendet

Nationella Nätverket för Samordningsförbund (NNS) har beretts tillfälle att yttra sig över Socialdepartementets remiss angående Hälsoväxling för aktivare rehabilitering och omställning på arbetsplatserna, Ds 2016:8

Yttrandet skall vara departementet tillhanda senast 7 juni.

Uppdraget

Uppdraget har varit att analysera och utarbeta förslag om arbetsgivares drivkrafter att vidta insatser för att sjukskrivna arbetstagare ska kunna återgå i arbete.

I promemorian föreslås att

- arbetsgivare ska betala en särskild sjukförsäkringsavgift om 25 procent av arbetstagarnas sjukpenning från och med dag 91 i sjukfallen,
- det ska finnas ett fribelopp om 33 500 kronor. Fribeloppet gäller alla arbetsgivare och är ett skydd mot alltför höga kostnader för små arbetsgivare,
- personer med utsatt situation på arbetsmarknaden ska undantas från arbetsgivarens kostnadsansvar,
- arbetsgivaravgifterna sänks med 0,16 procentenheter. Arbetsgivarkollektivet kompenseras därigenom för de ökade kostnader som den rörliga sjukförsäkringsavgiften medför så att reformen i princip blir kostnadsneutral,
- den särskilda sjukförsäkringsavgiften beräknas och beslutas av Försäkringskassan och debiteras arbetsgivares skattekonto.

NNS synpunkter

NNS lämnar synpunkter på de förslag som är relevanta för samordningsförbundets uppdrag.

Arbetsgruppens bedömning: I syfte att bromsa de stigande sjukfrånvarotalen bör arbetsgivaren få ett förstärkt kostnadsansvar för arbetstagarnas sjuk- och rehabiliteringspenning. Detta bör ske i form av en avgiftsväxling. En särskild rörlig sjukförsäkringsavgift bör införas och sjukförsäkringsavgiften i arbetsgivaravgifterna bör sänkas. Ett fribelopp bör införas i syfte att skydda mindre arbetsgivare från alltför höga kostnader. Det bör även finnas ett skydd för personer med utsatt position på arbetsmarknaden.

Utredningen för ett resonemang under denna bedömning och där utredningen också lyfter fram risken med att personer som befinner sig i en utsatt situation på arbetsmarknaden riskerar med detta förslag få än svårare att ta sig in på arbetsmarknaden. Utredningens förslag att undanta personer med funktionsnedsättning samt att högriskskyddet utökas är förslag som NNS anser underlättar för dessa personer.

NNS som representerar samordningsförbund vilka har lång erfarenhet av att utveckla en väl fungerande samverkan mellan myndigheter anser att ekonomiska incitament ofta behöver kompletteras med nya arbetssätt och ny organisering av rehabiliteringsinsatser för att dessa ska bli effektiva. NNS anser därför att förutom de ekonomiska incitamenten med Hälsoväxling bör det samtidigt ske en ökad samverkan mellan arbetsgivare, Försäkringskassa, Hälso- och sjukvård samt Arbetsförmedling för att minska sjukfrånvaron och öka hälsan. Erfarenheter från samordningsförbunden visar att samverkan ofta leder till en utveckling av tidiga insatser. Genom att redan på arbetsplatsen identifiera behov av insatser både på individ och på organisationsnivå, ha tillgång till relevanta aktörer och vidta åtgärder som koordineras med individen bidrar detta till en minskad sjukfrånvaro och ökad hälsa och därmed minskade kostnader.

Även om dessa frågor ligger utanför utredningens uppdrag vill NNS ändå påtala vikten av att ta ett helhetsgrepp på dessa frågor.

Arbetsgruppens förslag: När arbetstagaren omfattas av ett beslut om särskilt högriskskydd ska sjukpenning eller rehabiliteringspenning som lämnats till arbetstagaren inte medräknas i avgiftsunderlaget. Det ska gälla om skyddet beslutats på grund av risk för en eller flera långa sjukperioder, att den försäkrade har haft aktivitetsersättning den senaste tolv månadersperioden eller att den försäkrade är donator av biologiskt material. Ett villkor för att sjukpenning eller rehabiliteringspenning inte ska räknas med i underlaget är att ansökan om särskilt högriskskydd

har gjorts före det eller i nära anslutning till att anställningen har påbörjats. Villkoret ska dock inte gälla om högriskskyddet avser en donator.

I avgiftsunderlaget ska inte heller medräknas sådan sjukpenning och rehabiliteringspenning som har lämnats till arbetstagare när denne har en av Arbetsförmedlingen anvisad subventionerad anställning. Regeringen får föreskriva vilka subventionerade anställningar som avses. Arbetsförmedlingen ska på begäran av Försäkringskassan lämna ut uppgifter om anvisningar till sådana subventionerade anställningar. Arbetsförmedlingen ska få behandla personuppgifter för tillhandahållande av information som behövs inom Försäkringskassans verksamhet som underlag för beslut om och kontroll av avgiftsskyldighet.

NNS tillstyrker förslaget.

NNS anser det angeläget att, såsom utredningen föreslår, skydda personer som kan vara särskilt utsatta att ta sig in på arbetsmarknaden.

Tord Karlsson
Ordförande
Nationella Nätverket för Samordningsförbund